

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 25 вересня 2025 р. № 1181

ПОРЯДОК
передачі результатів моніторингу викидів
у режимі реального часу

1. Цей Порядок визначає процедуру передачі оператором установки в режимі реального часу результатів моніторингу викидів, отриманих з використанням автоматизованих систем вимірювання, до Мінекономіки та Держекоінспекції.

2. Дія цього Порядку поширюється на операторів установок, які здійснюють експлуатацію установок на підставі інтегрованих довкіллевих дозволів, якими передбачені вимоги щодо встановлення та функціонування автоматизованого обладнання для моніторингу викидів, а також на операторів установок, які з власної ініціативи встановили таке обладнання, якщо вони виявили бажання застосовувати вимоги цього Порядку.

3. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

1) автоматизовані системи вимірювання — інформаційно-вимірювальні системи, що складаються із засобів вимірювання, інших пристроїв (обладнання), призначених для безперервного вимірювання параметрів викидів та вмісту в них забруднюючих речовин, а також для розрахунку обсягу викидів і передачі оператором установки даних автоматизованих інструментальних вимірювань у режимі реального часу до Мінекономіки та Держекоінспекції;

2) інтерфейс прикладного програмування — програмний інтерфейс для автоматизованого обміну даними між інформаційними системами, що забезпечує передачу результатів моніторингу викидів у режимі реального часу.

Інші терміни у цьому Порядку вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення”, “Про публічні електронні реєстри”, “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, “Про метрологію та метрологічну діяльність” та Положенні про Єдину екологічну платформу “ЕкоСистема”, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2021 р. № 1065 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 82, ст. 5264).

4. Для передачі результатів моніторингу викидів у режимі реального часу оператор установки:

реєструє автоматизовані системи вимірювання та засоби вимірювальної техніки шляхом подання реєстраційних даних, визначених у пункті 5 цього Порядку;

проводить перевірку можливості передачі даних у режимі тестування згідно з пунктом 9 цього Порядку;

забезпечує передачу в режимі реального часу результатів моніторингу викидів, отриманих з використанням автоматизованих систем вимірювання згідно з вимогами цього Порядку.

5. Оператор установки реєструє автоматизовані системи вимірювання та засоби вимірювальної техніки шляхом подання реєстраційних даних, визначених у цьому пункті, засобами Єдиної екологічної платформи “ЕкоСистема” (далі — ЕкоСистема) в електронній формі. Оператор установки вносить засобами ЕкоСистеми такі дані:

1) реєстраційні дані щодо автоматизованих систем вимірювання із зазначенням:

ідентифікаційного коду згідно з ЄДРПОУ;

найменування оператора установки;

найменування установки, на яку зареєстрована автоматизована система вимірювання;

номера інтегрованого довкілцевого дозволу;

дати реєстрації автоматизованої системи вимірювання;

серійного номера сертифіката або самого кваліфікованого сертифіката електронного підпису, який використовуватиметься для авторизації програмного забезпечення оператора установки;

2) реєстраційні дані щодо засобів вимірювальної техніки із зазначенням:

реєстраційних даних автоматизованої системи вимірювання, до якої належать засоби вимірювальної техніки;

найменування засобів вимірювальної техніки;

номера та найменування джерела викидів, на якому встановлено засоби вимірювальної техніки, згідно з інтегрованим довкілцевим дозволом;

точного місця встановлення засобів вимірювальної техніки в межах джерела викидів;

дати реєстрації засобів вимірювальної техніки;

статусу реєстрації засобів вимірювальної техніки (“в режимі тестування”, “експлуатаційний режим”, “виведено з експлуатації”);

дати зміни статусу реєстрації засобів вимірювальної техніки (зазначається у разі зміни статусу реєстрації);

причини для зміни статусу реєстрації засобів вимірювальної техніки (зазначається у разі зміни статусу реєстрації);

даних щодо відповідності засобів вимірювальної техніки вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність;

3) дані щодо результатів моніторингу викидів, які для кожного вимірювання повинні містити обов'язково таку інформацію:

реєстраційні дані засобів вимірювальної техніки;

параметр, що вимірюється;

результат вимірювання (числове значення);

одиниця вимірювання;

дата та час проведення вимірювання (момент, коли засоби вимірювальної техніки зафіксували дані);

дата та час передачі даних до ЕкоСистеми (момент, коли дані були надіслані оператором установки);

4) журнал змін статусів реєстрації засобів вимірювальної техніки (детальний порядок ведення журналу змін статусів наведено в пункті 11 цього Порядку).

6. Мінекономіки забезпечує в режимі реального часу приймання від операторів установок результатів моніторингу викидів, отриманих з використанням автоматизованих систем вимірювання, обробку та зберігання таких даних засобами ЕкоСистеми.

7. Технічні вимоги до реєстрації автоматизованих систем вимірювання та засобів вимірювальної техніки, вимоги до засобів та форматів передачі результатів моніторингу викидів та порядок їх обробки засобами ЕкоСистеми визначаються Інструкцією про технічні вимоги до передачі результатів моніторингу викидів, отриманих з використанням автоматизованих систем вимірювання, яка затверджується Мінекономіки.

8. У разі зміни будь-яких реєстраційних даних, зазначених у підпунктах 1 і 2 пункту 5 цього Порядку, оператор установки зобов'язаний протягом 10 робочих днів з дня виникнення таких змін подати засобами ЕкоСистеми заяву про внесення змін до реєстраційних даних.

Суттєві зміни, зокрема зміна місцезнаходження засобів вимірювальної техніки (перенесення на інше джерело викидів) або їх заміна засобами вимірювальної техніки з іншими технічними характеристиками, потребують проведення повторної реєстрації, що здійснюється відповідно до цього Порядку.

9. Після реєстрації засоби вимірювальної техніки отримують статус “в режимі тестування”. В такому режимі оператор установки забезпечує перевірку можливості передачі результатів моніторингу викидів. Режим тестування триває до настання дати, що визначена в умовах інтегрованого довкілля дозволу як дата початку обов’язкового здійснення моніторингу викидів у реальному часі, або до дати, встановленої законодавством, або до моменту, коли оператор установки повідомить Мінекономіки засобами ЕкоСистеми про завершення тестування та перехід в експлуатаційний режим. Після настання відповідної події статус засобів вимірювальної техніки змінюється на “експлуатаційний режим”.

10. У разі коли засоби вимірювальної техніки постійно або тимчасово не можуть використовуватися для передачі результатів моніторингу викидів з технічних причин (включаючи необхідність проведення повірки, ремонту, обслуговування тощо), оператор установки подає засобами ЕкоСистеми заяву про встановлення статусу “виведено з експлуатації” для відповідних засобів вимірювальної техніки із зазначенням причини. Мінекономіки з моменту отримання такої заяви протягом одного робочого дня встановлює відповідний статус. Протягом періоду дії такого статусу передача результатів моніторингу не здійснюється. Після усунення обставин, що стали підставою для тимчасового виведення з експлуатації, оператор подає засобами ЕкоСистеми заяву про зміну статусу, після чого Мінекономіки з моменту отримання такої заяви протягом одного робочого дня змінює статус засобів вимірювальної техніки на “експлуатаційний режим”.

11. У разі несправності засобів вимірювальної техніки, а також на час дії статусу “тимчасово виведено з експлуатації” для відповідних засобів вимірювальної техніки оператор установки зобов’язаний забезпечити моніторинг викидів шляхом проведення періодичних вимірювань параметрів, що підлягали автоматизованому моніторингу. Такі вимірювання проводяться з частотою не рідше чотирьох разів на добу з рівними інтервалами (кожні 6 годин) відповідно до вимог законодавства про метрологію та метрологічну діяльність. Під час виконання кожного з періодичних вимірювань необхідно зафіксувати принаймні три значення вимірювань. Протоколи таких вимірювань є невід’ємним додатком до заяви про зміну статусу засобів вимірювальної техніки на “експлуатаційний режим”, яка подається оператором установки відповідно до пункту 10 цього Порядку.

12. Відповідно до підпункту 4 пункту 5 цього Порядку всі зміни статусів реєстрації засобів вимірювальної техніки фіксуються в журналі змін, що ведеться засобами ЕкоСистеми. Журнал містить інформацію про дату та час зміни статусу, попередній та новий статус, реєстраційні дані засобів вимірювальної техніки, причину зміни статусу (за наявності) та ініціатора дії (оператор установки або Мінекономіки). Журнал змін є частиною реєстраційних даних та зберігається в електронному вигляді.

13. Автоматизована передача результатів моніторингу викидів у режимі реального часу здійснюється через інтерфейс прикладного програмування Мінекономіки. Передача здійснюється з використанням програмного забезпечення оператора установки шляхом виконання REST-запитів з передачею інформації у форматі обміну даними JSON.

14. Авторизація програмного забезпечення оператора установки здійснюється з використанням кваліфікованого сертифіката електронного підпису.

15. Інтерфейс прикладного програмування Мінекономіки інтегрується в ЕкоСистему. Технічна реалізація та впровадження інтерфейсу прикладного програмування визначається Інструкцією про технічні вимоги до передачі результатів моніторингу викидів, отриманих з використанням автоматизованих систем вимірювання.

16. Каналом передачі даних є Інтернет з використанням сучасних протоколів шифрування.

17. У період відсутності зв'язку між автоматизованою системою вимірювання та ЕкоСистемою оператор установки забезпечує збереження результатів моніторингу викидів у власній інформаційній системі та протягом 72 годин після відновлення зв'язку передає до ЕкоСистеми результати моніторингу викидів, отримані у період відсутності зв'язку між автоматизованою системою вимірювання та ЕкоСистемою.
